

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/138/2019
Identifikačné číslo spisu: 7214215903
Dátum vydania rozhodnutia: 27. januára 2021
Meno a priezvisko: JUDr. Lubor Šebo
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:7214215903.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ G. X., nar. X. T. XXXX, 2/ G. X., nar. XX. U. XXXX, oboch bytom E. 7, XXX XX O., zastúpených JUDr. Darinou Solárovou, advokátkou so sídlom Škultétyho 3, 040 01 Košice, proti žalovaným 1/ Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, 820 05 Bratislava, IČO: 31 320 155, zastúpenej advokátskou kanceláriou ČERNEJOVÁ & HRBEK, s.r.o., so sídlom Kýčerského 7, 811 05 Bratislava, IČO: 36 857 513, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Ján Šinkovic, 2/ VÚB Leasing, a.s. so sídlom Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 318 045, 3/ Dražby a aukcie, s.r.o., so sídlom Flámska 1, 036 01 Martin, IČO: 36 751 642, zastúpenej AK JUDr. Marek Hic, s.r.o., so sídlom P.O. Hviezdoslava 10625/23B, 036 01 Martin, IČO: 36 865 036, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Marek Hric, 4/ BELAS s.r.o., naposledy so sídlom Kováčska 28, 040 01 Košice, ČO: 36 173 347 (ex offo vymazaná z Obchodného registra dňa 30. novembra 2017), o určenie neplatnosti právneho úkonu, vedenom na Okresnom súde Košice II pod sp.zn. 36C/111/2014, o dovolaní žalobcov 1/- 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 20. septembra 2016 sp.zn. 5Co/483/2015 takto

r o z h o d o l :

Dovolanie o d m i e t a.

Žalované 1/ a 3/ majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Žalované 2/ a 4/ nemajú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

1. Okresný súd Košice II (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 6. marca 2015 č.k. 36C/111/2014-239 I. žalobu voči žalovaným 2/ až 4/ zamietol; II. žalobu o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby bytu č. XX na X. poschodí bytového domu na E. č. X v O. a s ním súvisiacich nehnuteľností, ktorá sa uskutočnila 12. marca 2014, zamietol; III. konanie o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok o zaplatenie primeraného finančného zadost'učinenia 1.000 € vylúčil na samostatné konanie; IV. vyslovil, že o náhrade trov konania žalovaných 2/ až 4/ bude rozhodnuté po

nadobudnutí právoplatnosti I. výroku rozsudku. Súd prvej inštancie žalobu žalobcov v časti o určenie neplatnosti dražby ako neoprávnenú zamietol. S poukazom na § 1 ods. 3 písm. c/ zákona č. 129/2010 Z.z. skonštatoval, že sa v danom prípade uzavretej úverovej zmluvy sa nejedná o spotrebiteľský úver, pretože splatnosť dohodnutého úveru je viac ako 10 rokov a tento úver strany zabezpečili záložným právom k nehnuteľnosti. Dospel k záveru, že uvedený vzťah je vzťahom spotrebiteľským v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Nepovažoval za potrebné položiť prejudiciálne otázky Ústavnému súdu Slovenskej republiky. Rovnako nepovažoval za opodstatnené tvrdenie o neplatnosti dražby z dôvodu nesprávneho ohodnotenia predmetu dražby a nízkej vydraženej ceny. Vo vzťahu k žalovanej 2/ uviedol, že žaloba je voči nemu neoprávnená aj z dôvodu absencie jeho hmotnoprávnej legitimácie v spore, nakoľko nie je osobou, voči ktorej je možné v zmysle § 21 ods. 4 zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách viesť konanie o určenie neplatnosti dražby. Žalobu o určenie neplatnosti zmluvných podmienok, všeobecných obchodných podmienok a vyhlásení v rámci príslušného úverového vzťahu a záložnej zmluvy, ako aj nároku o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia voči žalovaným 2/ až 4/ zamietol, pretože dospel k záveru, že účastníkom uvedených zmluvných vzťahov sú iba žalobcovia a žalovaná 1/, t.j. žalovaní 2/ až 4/ v konaní o týchto nárokoch nemajú hmotnoprávnu legitimáciu, a teda že žaloba je v tejto časti voči žalovaným 2/ až 4/ neoprávnená. S ohľadom na dodržanie hospodárnosti konania súd konanie o určenie neplatnosti zmluvných podmienok, všeobecných obchodných podmienok a vyhlásení v rámci príslušného úverového vzťahu a záložnej zmluvy, ako aj nároku o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia voči žalovanej 1/ vylúčil na samostatné konanie. Rozhodnutie o trovách konania si v zmysle § 151 ods. 3 O.s.p. ponechal na samostatné rozhodnutie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalobcov rozsudkom z 20. septembra 2016 sp.zn. 5Co/483/2015 rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP. Odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne, súd úplne zistil skutkový stav veci a zároveň aj dôvody napadnutého rozsudku považoval za správne, v dôsledku čoho sa v celom rozsahu stotožnil s jeho odôvodnením. Na doplnenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie uviedol, že žalobcovia v odvolaní neuvádzajú nič, čo by spochybňovalo správnosť použitia § 1 ods. 3 písm. c/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom ku dňu uzavretia predmetnej zmluvy o poskytnutí úveru, t.j. k 7. aprílu 2011. Ak žalobcovia nevyužili svoje oprávnenie podľa § 12 ods. 5 zákona č. 527/08 Z.z. o dobrovoľných dražbách, má to za následok, že po uplynutí lehoty upravenej v tomto ustanovení už nemôžu namietat' nesprávnosť ohodnotenia predmetu dražby. Záver súdu o tom, že určenie ceny (jej výšky) predmetu dražby (podľa žalobcov nesprávne) nespôsobuje neplatnosť dražby v jej súlade so súdnou praxou (uznesenie NS SR z 3. októbra 2013, sp.zn. 3Cdo/233/2010). Vyslovil, že o trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podali dovolanie žalobcovia 1/ a 2/ poznámka dovolacieho súdu: pôvodne žalobcovia 1/ až 3/, pôvodná žalobkyňa 1/ W. X., rod. P., nar. XX. X. XXXX, naposledy bytom O.-U., E. XXXX/X, zomrela XX. A. XXXX a na základe uznesenia Okresného súdu Košice II zo 17. februára 2020 č.k. 24D/689/2019-39 sa právnym nástupcom po nebohej stal pôvodný žalobca 2/ G. X., nar. X. T. XXXX - teraz žalobca 1/). Dovolanie doplnili podaním zo 4. januára 2017, avšak dovolací súd na uvedené podanie v zmysle § 434 CSP neprihliadal, nakoľko bolo podané po uplynutí lehoty na podanie dovolania. Prípustnosť dovolania odôvodnili ustanoveniami § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. a/ až c/ Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Žalobcovia namietali, že súdy oboch inštancií im odňali možnosť pred súdom konať, nesprávnym procesným postupom im znemožnili, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces. Rozhodnutia súdov nižších inštancií považovali za nepreskúmateľné a arbitrárne. Namietali, že súd sa nevysporiadal so skutočnosťou, že súdna znalkyňa nevykonala ohliadku sporných nehnuteľností, pričom súd nevykonal žiadne dokazovanie. Rovnako sa súdy podľa žalobcov nevysporiadali s ich tvrdením o absolútnej neplatnosti napádanej zmluvy, ako aj neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva, keď na základe neplatnej zmluvy nebolo možné vykonať záložné

právo. Namietajú, že súdy neodôvodnili prečo nepredložili žalobcami navrhnuté prejudiciálne otázky Ústavnému súdu Slovenskej republiky. Podľa názoru žalobcov súdy náležite nezistili skutkový stav veci. Namietajú nesprávne právne závery súdov ohľadom aplikácie ustanovení Obchodného zákonníka týkajúcich sa úrokov z omeškania, nesprávnej aplikácie § 12 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, nesprávny záver o tom, že žalovaný 2/ nie je pasívne vecne legitimovaným subjektom. Žiadali, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu ako aj rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, resp. aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zmenil. Zároveň žiadali odložiť vykonateľnosť napadnutého rozsudku.

4. Žalovaná 1/ v písomnom vyjadrení k dovolaniu navrhovala dovolanie žalobcov odmietnuť. resp. zamietnuť.

5. Žalovaná 2/ (jej právna predchodkyňa) v písomnom vyjadrení k dovolaniu uviedla, že zotrváva na svojich doterajších vyjadreniach.

6. Žalovaná 3/ v písomnom vyjadrení k dovolaniu navrhovala dovolanie žalobcov odmietnuť, resp. zamietnuť.

7. Žalovaná 4/ sa k dovolaniu písomne nevyjadrila.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) rozhodoval opätovne po tom, čo Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) zrušil uznesenie najvyššieho súdu v predmetnom spore z 28. februára 2018 sp. zn. 5Cdo/45/2017 z dôvodu, že základné právo sťažovateľov garantované čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „ústava“) a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj „dohovor“) boli cit. uznesením porušené. Ústavný súd konštatoval, že nepripustením kumulácie dovolacích dôvodov zo strany najvyššieho súdu došlo k porušeniu základného práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

9. Najvyšší súd predovšetkým nezistil splnenie predpokladov pre odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 1 CSP a v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

10. Následne najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobcov 1/ a 2/ je potrebné odmietnuť.

11. Najvyšší súd opakovane vyjadril záver, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (1Cdo/6/2014, 3Cdo/357/2015, 4Cdo/1176/2015, 5Cdo/255/2014, 8Cdo/400/2015). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

12. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritorným rozhodnutím predstavujúcim res iudicata), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (3Cdo/319/2013, 1Cdo/348/2013, 3Cdo/357/2016, 3ECdo/154/2013, 3Cdo/208/2014).

13. Ak by najvyšší súd bez ohľadu na prípadnú neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane [porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 172/03].

14. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 CSP.

15. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

16. V danom prípade žalobcovia 1/ a 2/ prípustnosť podaného dovolania vyvodzujú z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP a zároveň aj z ustanovení § 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP.

17. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia ústavného súdu sp.zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

18. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie faktická, vydaniu konečneho rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol konanie alebo spor) znemožňujúca účastníkov (strane sporu) realizáciu jej procesných oprávnení a máriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní.

19. Na to, aby mohlo dôjsť ku konštatovaniu zaťaženia konania pred súdom vadou v podobe porušenia nesprávnym procesným postupom súdu práva strany sporu na spravodlivý proces, musí byť daná jednak príčinná súvislosť medzi nesprávnym procesným postupom súdu a upretím strane sporu niektorého z jej prinaležiacich procesných práv, okrem toho tu však musí byť aj za koncom predpokladaná intenzita zásahu do práv, odvodňujúca záver, že nebyť takehoto zásahu, strane sporu by sa dostalo možnosti uplatniť tie argumenty alebo námietky, ktoré pre nenaležitý postup odvolacieho súdu (resp. aj súdu prvej inštancie) museli byť uplatnené až dovolaním.

20. V prejednávanej veci neslo podľa odvolacieho súdu usúdiť na splnenie žiadnej z takýchto podmienok. Procesný postup nemožno vykladať extenzívne - jeho vzťahovaním aj na faktickú

meritórnu rozhodovaciú činnosť súdu (stanovisko občianskoprávneho kolegia najvyššieho súdu z 3. decembra 2015, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako R 2/2016, podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá tzv. zmatečnosťnú vadu, skôr tvoriacu súčasť § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. len výnimocne).

21. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). Obsah spisu v ničom neopodstatňuje tvrdenie dovolateľov, že súdy nižšej inštancie svoje rozhodnutie neodôvodnili. Odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu; jeho postup, vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozsudkom prvoinštančného súdu, nemožno považovať za neodôvodnený. Podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, ktoré treba v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie chápať ako jeden vecný celok, náležitosti v zmysle § 393 CSP. V posudzovanom prípade je dostatočne zrejmé, čoho a z akých dôvodov sa strany domáhali, čo navrhovali, z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil prvoinštančný súd, ako ich posudzoval odvolací súd, aké závery zaujal k jeho právnemu posúdeniu. V odôvodnení napadnutého rozsudku odvolací súd citoval ustanovenia, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery; vysvetlil tiež dôvody, so zreteľom na ktoré považoval za nedôvodné odvolacie námietky. Odvolací súd sa stotožnil s odôvodnením prvoinštančného rozsudku a skonštatoval jeho správnosť (§ 387 ods. 2 CSP). Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že súdy neodôvodnili svoje rozhodnutia podľa predstáv dovolateľa. Žalobcovia tak neopodstatnene namietajú existenciu vady v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

22. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07).

23. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmatečnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Za takú vadu nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa, ale výlučne to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom.

24. Zároveň dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka (a v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. zakladajúcim prípustnosť dovolania) nebolo podľa predchádzajúcej právnej úpravy nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993 a 1Cdo/85/2010, 2Cdo/29/2011, 3Cdo/268/2012, 3Cdo/108/2016, 2Cdo/130/2011, 5Cdo/244/2011, 6Cdo/185/2011, 7Cdo/38/2012). Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ani po novej právnej úprave civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu.

25. Ak súd niektorý dôkaz nevykoná, môže to viesť prípadne k nesprávnym skutkovým zisteniam a v konečnom dôsledku aj k vecne nesprávnemu rozhodnutiu, nie však k odňatiu možnosti konať pred súdom. Postup súdu, ktorý v priebehu konania nevykonával všetky navrhované dôkazy alebo vykonal

iné dôkazy na zistenie skutkového stavu, nezakladá prípustnosť dovolania (1Cdo/126/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/12/2015, 4Cdo/191/2011, 5Cdo/43/2013, 6Cdo/95/2012, 7Cdo/179/2014, 8Cdo/346/2014). K procesným právam strany sporu nepatrí, aby bol súdom vykonaný každý ňou navrhnutý dôkaz alebo dôkaz, o ktorom sa procesná strana subjektívne domnieva, že by mal byť súdom vykonaný. Rozhodovanie o tom, ktoré z dôkazov budú vykonané, patrí vždy výlučne súdu, a nie účastníkovi konania. Ak sa súd rozhodne, že určité dôkazy nevykoná (napríklad preto, že sú podľa jeho názoru pre vec nevýznamné alebo nadbytočné), nemôže to byť považované za postup znemožňujúci procesnej strane uskutočňovať jej procesné oprávnenia (§ 420 písm. f/ CSP).

26. K ďalšej dovolacej argumentácii žalobcov najvyšší súd uvádza, že už podľa predchádzajúcej úpravy dospel k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením (viď R 54/2012 a 1Cdo/62/2010, 2Cdo/97/2010, 3Cdo/53/2011, 4Cdo/68/2011, 5Cdo/44/2011, 6Cdo/41/2011, 7Cdo/26/2010 a 8ECdo/170/2014). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Ani od 1. júla 2016 nie je žiadny dôvod pre odklon od vyššie uvedeného chápania dopadu nesprávneho právneho posúdenia veci (nesprávneho vyriešenia niektorej právnej otázky súdom) na možnosť niektorej strany civilného sporového konania uskutočňovať jej patriace procesné oprávnenia. Nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP (viď. aj R 24/2017).

27. Na podklade vyššie uvedeného dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie žalobcov nie je podľa § 420 písm. f/ CSP prípustné.

28. Žalobcovia vyvodzovali prípustnosť dovolania aj z § 421 ods. 1 písm. a/, b/ a c/ CSP. K otázke možnosti súbežného uplatnenia prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/, b/ a c/ CSP už najvyšší súd uviedol, že uplatnenie všetkých alebo dvoch dôvodov prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia naraz sa logicky vylučuje - odvolací súd sa totiž nemôže odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu za súčasnej existencie stavu, keď rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Rovnako nemôže súbežne obstať argumentácia, že určitá otázka nebola ešte dovolacím súdom vyriešená a (zároveň), že je táto otázka dovolacím súdom riešená rozdielne (tu porovnaj napríklad rozhodnutia 6Cdo/203/2016, 6Cdo/13/2017, 6Cdo/21/2017, 4Cdo/14/2017 a 3Cdo/224/2017).

29. Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu, ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení).

30. Žalobcovia namietali nesprávne právne závery súdov ohľadom aplikácie ustanovení Obchodného zákonníka týkajúcich sa úrokov z omeškania, nesprávnej aplikácie § 12 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, nesprávny záver o tom, že žalovaný 2/ nie je pasívne vecne legitimovaným subjektom.

31. Vychádzajúc z obsahu podaného dovolania v zmysle § 124 CSP možno vyvodiť, že žalobcovia prípustnosť podaného dovolania vyvodzujú najmä z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, t. j., že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

32. Pokiaľ procesná strana v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, nevymedzí právnu otázku a neoznačí ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa podľa jej názoru odvolací súd odklonil, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach alebo predpokladoch o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ

na myslí; v opačnom prípade by jeho rozhodnutie mohlo byť neefektívne a nedosahujúce zákonom určený cieľ. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky a nekonkretizovania podstaty odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nemôže najvyšší súd pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili súd prvej inštancie a odvolací súd; v opačnom prípade by uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa nielen novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj konkrétne cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (8Cdo/50/2017, 8Cdo/78/2017, 8Cdo/141/2017).

33. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku hmotnoprávnu alebo procesnoprávnu (nie skutkovú), na vyriešení ktorej spočívalo napadnuté rozhodnutie. Právna otázka musí byť označená v dovolaní spôsobom jasným, určitým a zrozumiteľným. V dovolaní, prípustnosť ktorého je vyvodzovaná z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, musí dovolateľ špecifikovať ním tvrdený odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu bližšou konkretizáciou rozhodnutia (rozhodnutí) dovolacieho súdu, ktoré napĺňa pojem ustálená prax dovolacieho súdu (4Cdo/95/2017, 6Cdo/27/2017, 6Cdo/35/2017 a 3Cdo/24/2018, m.m. tiež 7Cdo/7/2018 a tiež 2Cdo/57/2017).

34. Žalobcovia poukazujú na skutočnosť, že na daný vzťah nie je možné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka, čo podľa nich súdy svojou judikatúrou už ustálili. Dovolací súd však poukazuje na to, že žalobcovia v dovolaní neznačili žiadne rozhodnutie dovolacieho súdu, od právnych záverov ktorého sa odvolací súd mal odkloniť. Vo vzťahu k nesprávnemu právnemu posúdeniu pasívnej vecnej legitímácie poukázali len na rozhodnutia krajských súdov. Ich dovolacia argumentácia v jednotlivostiach a aj komplexne nedáva podklad pre posúdenie, či skutočne došlo k nim tvrdenému odklonu.

35. So zreteľom na dovoláciu argumentáciu žalobcov najvyšší súd uvádza, že v zmysle judikátu R 71/2018 patria do pojmu „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskoršie vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu na základe obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto závery akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali. Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu zmysle § 421 ods. 1 CSP treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Vybere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníku najvyšších súdov č. I., II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986. Rovnako pod pojem ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nemožno zahrnúť rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky (2Cdo/56/2017, 6Cdo/79/2017, 3Cdo/165/2018, 4Cdo/7/2018).

36. Dovolací súd poznamenáva, že pojem „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ sa nenapĺňa rozhodnutiami Ústavného súdu Slovenskej republiky, krajských súdov Slovenskej republiky, Najvyššieho súdu Českej republiky, ani Európskeho súdu pre ľudské práva (3Cdo/6/2017, 6Cdo/79/2017, 8Cdo/102/2017 a 3Cdo/165/2018). Dovolacím súdom v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP nie je ani Ústavný súd Českej republiky (3Cdo/38/2019). V dovolaniach, prípustnosť ktorých je vyvodzovaná z tohto ustanovenia, nemožno preto (úspešne) poukazovať na rozhodnutia uvedených súdov. Pokiaľ je riešenie určitej právnej otázky dovolacím súdom prípadne odlišné od riešenia danej otázky týmito súdmi (v danom prípade krajskými súdmi), nemôže ísť o „odklon“ relevantný v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP (3Cdo/204/2018).

37. Bez konkretizovania odklonu odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, nemôže najvyšší súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa, resp. advokáta, ktorý spísal dovolanie a zastupuje dovolateľa (2Cdo/167/2017, 3Cdo/235/2016, 5Cdo/13/2018, 7Cdo/114/2018, 8Cdo/78/2017).

38. Dovolací súd nemohol (majúc na zreteli limity pre svoje rozhodovanie) existenciu tvrdeného dovolacieho dôvodu (a dôvodu prípustnosti dovolania) podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP preskúmať a vzhľadom na práve uvedené nutné je uzavrieť, že predmetná „dovolacia“ otázka nemá znaky relevantné v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP (v dôsledku čoho prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia nemožno vyvodzovať).

39. Otázkou relevantnou v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP je právna otázka, ktorá ešte nebola riešená dovolacími senátmi najvyššieho súdu, takže vo vzťahu k nej sa ani nemohla ustáliť rozhodovacia prax dovolacieho súdu. V tejto súvislosti dovolací súd dodáva, že v danom prípade, aby mohol pristúpiť k preskúmaniu uvedené ho dovolacieho dôvodu, je nevyhnutné zo strany dovolateľov vymedziť konkrétnu právnu otázku, ktorá podľa ich názoru, nebola dovolacím súdom riešená. Z obsahu dovolania nevyplýva konkrétna právna otázka, ktorá nebola dovolacím súdom riešená a dovolací súd tak nemože svoje rozhodnutie založiť na domnienkach, ktorú otázku mali dovolatelia na mysli, v opačnom prípade by jeho rozhodnutie mohlo minúť za koncom určený cieľ.

40. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. c/ CSP je napokon relevantná právna otázka, ktorá už bola dovolacími senátmi riešená, pri jej riešení sa ale vyskytla nejednotnosť navonok prejavovaná v prijatí odlišných právnych názorov. Najvyšší súd pri rozhodovaní vo veci sp. zn. 8Cdo/78/2017 konštatoval, že dovolateľ je „povinný dovolací dôvod vymedziť označením rozhodnutí dovolacieho súdu, v ktorých dovolací súd o danej právnej otázke rozhodoval rozdielne (zaujal iné právne závery)“, pričom obdobný záver vyslovil najvyšší súd aj v ďalších svojich rozhodnutiach (3Cdo/87/2017, 4Cdo/14/2017, 6Cdo/185/2016, 8Cdo/141/2017). Dovolací súd uvádza, že dovolatelia neuviedli žiadnu právnu otázku, ktorá by bola rozhodovaná dovolacím súdom rozdielne.

41. Nesúhlas dovolateľov s právnym posúdením a postupom odvolacieho súdu nie je spôsobilý založiť prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP. Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/, b/ a c/ CSP (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/203/2016, 3Cdo/6/2017, 3Cdo/67/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017).

42. Dovolací súd je viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil odvolací súd (§ 2 ods. 1 CMP v spojení s § 442 CSP), a preto dovolanie nie je prostriedkom určeným na prehodnotenie vykonaných dôkazov. Z týchto dôvodov dovolací súd nemohol uskutočniť meritórny prieskum, a preto dovolanie z týchto dôvodov nie procesne prípustné.

43. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobcov v časti, v ktorej namietali vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ CSP odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné a v časti, v ktorej namietali nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/, b/ a c/ CSP, odmietol podľa § 447 písm. f/ CSP ako dovolanie, v ktorom dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

44. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

45. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.